

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pontani De Immanitate

Pontano, Giovanni Gioviano

[S.l.], 1519

De immanitate quae versatur circa expositionem liberorum

[urn:nbn:de:bsz:31-270824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270824)

ceste cōaminato: grauidæ factæ (ne scelus pareat)
 execrabiliori conantur scelere id ipsum prohibe-
 re accorrigere: dum aut medicaminibus adhibi-
 tis abortionem procurant: aut partum statim ipsū
 exanimant: terræq; aut cloacis clam infodiunt.
 Nec vero monstrosa hac feritate sacerdotes tantū
 verum etiam viduæ ac nubiles puellæ: splendidi-
 simæq; etiam foedantur familiæ. Vir maxime no-
 tus: mihiq; per familiaris gdes cum emisser: emun-
 daretq; latrinarum sordes: interq; emundandum
 accurisset subitam ad exclamationem redempto-
 ris: operam eam facientis: animaduertit infantuli
 cadauerculum sordibus illis inuolutum: quod sta-
 tim inde exemptum iussit religioso in loco huma-
 ri. Compertas audio etiam vxores: quæ vt viros
 hoc iniuriarum genere insectarentur: aut illatas
 ab illis iniurias ulciscerentur hac potissimum ratio-
 ne: in lucem venientem prolem proprijs eliserint
 manibus. Dij immortales: quæ ferarumerit trucu-
 lentia cum hac comparanda? Non solum autem
 hoc execramenti genere mulieres contaminant
 ipsæ: verum etiam earum ipsarum amatores: qui
 & ipsi sceleris tam nefarij execrabilisq; aut conscij
 sunt: aut auctores: aut etiam administri.

Abortum fa-
 cientia tra-
 dit Plinius
 in pluribus
 locis

De immanitate quæ versatur circa
 expositionem liberorum.

e iiij

De Immanitate.

N Ecvero immanitate sua caret liberorum
expositio. permulta tamen exculare illam
possunt: vt summa rei familiaris tenuitas:
quæ satis nullo modo sit alendæ soboli: vt euitan
dæ summæ infamiæ gratia: vt etiam cædis mater
næ auertendæ respectus: defugiendiq; supplicij:
ob adulterium aut incestû: quod quamuis ita sit:
exculatione ex ipsa tamen crimen magis immi
nuitur q̄ diluitur. Quid enim iniustius: q̄ paren
tes in prolem: quæ ope eorum in ortu ipso cum
primis indigeat: non modo inofficiosos esse: verû
etiam impios ac carnifices: tamen si ea occurri ra
tione potest: quæ est: duobus e malis minus eli
gendum esse. Coeterum expositio ipsa duplex est:
earumq; alteri proposita salus est: mors vero alte
ri. Amuliana illa expositio cum primis barbara:
præterq; si lege ita cautum & constitutum esset
de incesta Vestali: deq; eius partu. Nam quæ de
Cyro refertur: ea expositio quam recipit excusatio
nem: Qui vero siue patres: siue matres ea conditi
one liberos exponunt: vt partus saluos faciant: di
gni sunt laude: eiusmodiq; actiones oppido q̄ hu
manæ: ac tuendi generis gratia susceptæ: qui ve
ro vt infamias defugiant ac cruciatus: accusandi:
q; volentes crimen quidem aduersus rectum ho
nestûq; præterq; ciuiles leges: moresq; bonos pa
trauerint: non tamen improbandi: q; saluti consu
luerint: cuius nobis a natura insita est cupiditas ac

Duplex ex
positio liber
orum.

Cyrus

studium. Cui rei prospicientes Christiani loca que ^{Christiani} dam sacra frequentissimis quibusq; in urbibus constituere: quæ hospitalia dicantur: ad quæ pueri puellæq; exponendæ noctu deferantur ac sine arbitris: quo & expositio occulta sit: & infantes expositi commode alantur ac publice: eaq; ratione obuiam eatur infamiae pariter atq; immanitati: moribusq; maxime barbaris. Namq; apud Æthiopes: quorum non exigua pars humano vescitur sanguine: dictiq; inde Anthropophagi: passim inuenias parentes: qui liberos frumento ducendæ vitæ gratia mutant cum mercatoribus: eosq; pro victu suo seruituti addicant, qua e re gens ea apud omnis nationes seruitutem seruit ignobilissimā.

SCHOLIA.

Amuliana illa expositio. Amulij iussu, qui fuit Romuli maior patruus, ipse Romulus cum Remo fratre in aquam profluentem abiectus est. Vbi autem & quomodo expositi fuerint scribit Ouidius Fastorum. 2. ^{Amulius}

Naso

Plutarch.
Ouidius
Dionysi.

Lege cautum de incestu Vestali. Pœnam vestalis virginitem prodentis Plutarchus in Numa Pompilio. Ouidius in fastis, refert Dionysius tamen aliter, vt inferius referam.

Excusationem. Exponebatur enim ab Auo Astyage occidendus.

Proditores quoq; habendos
esse inter immanes.

NVper Ludouicus Maria qui post turpissimam illam fugam: uocatus a nobilitate ac popularibus: Mediolanum eiectis inde